

SØKNAD OM STATLIGE MIDLER TIL SIKRING AV FRILUFTSLIVSOMRÅDER - 2025

Organisasjonsnummer: 964083266

Foretaksnavn FARSUND KOMMUNE

Kontonummer: 2801 40 46234 **verifisert**

Adresse: Brogaten 7, 4550 FARSUND

E-postadresse: post@farsund.kommune.no

Kontaktperson

Navn: Bjarte Andreas Kvalheim

Telefonnummer: 99749676

E-postadresse: bjarte.andreas.kvalheim@farsund.kommune.no

Utfyller

Navn: Bjarte Andreas Kvalheim

Mottaker: Miljødirektoratet

Kopimottaker: Agder fylkeskommune

SØKNAD

REFERANSENØ: 25S0BF12

Hesvik (Hessvika)

Stedsangivelse

Om området

Områdets navn: Hesvik (Hessvika)

Eiendom(er)

Kommune: Farsund

Gårds- og bruksnummer: 50 / 5

Dagens grunneier på eiendommen: Privat

Områdets avgrensning

Kartelementer markert i kart (kart kan sees i søknaden på søknadssenteret)

Type	Navn	Beskrivelse	Koordinater (nord/øst) UTM33
------	------	-------------	---------------------------------

Polygon	Gnr./bnr. 50/5	Gnr./bnr. 50/5	6479112 / 8640 6479062 / 8660 6479014 / 8722 6478997 / 8838 6479042 / 8843 6479130 / 8891 6479156 / 8843 6479191 / 8794 6479208 / 8742 6479202 / 8739 6479209 / 8735 6479209 / 8722 6479189 / 8673 6479196 / 8671 6479202 / 8654 6479205 / 8644 6479189 / 8634 6479199 / 8631 6479193 / 8617 6479184 / 8612 6479165 / 8621 6479167 / 8628 6479178 / 8631 6479183 / 8660 6479177 / 8671 6479169 / 8653 6479171 / 8640 6479166 / 8634 6479158 / 8619 6479150 / 8617 6479140 / 8624 6479139 / 8636 6479145 / 8651 6479156 / 8653 6479158 / 8660 6479140 / 8689 6479131 / 8710 6479111 / 8705 6479096 / 8682 6479106 / 8684 6479105 / 8675 6479111 / 8671 6479112 / 8640
---------	----------------	----------------	--

Polygon	Gnr./bnr. 50/5	Gnr./bnr. 50/5	6479372 / 8649 6479355 / 8639 6479350 / 8634 6479332 / 8629 6479325 / 8633 6479294 / 8624 6479287 / 8629 6479296 / 8653 6479294 / 8661 6479303 / 8676 6479312 / 8696 6479330 / 8710 6479337 / 8716 6479354 / 8717 6479379 / 8716 6479382 / 8707 6479377 / 8699 6479374 / 8690 6479344 / 8680 6479329 / 8669 6479307 / 8657 6479338 / 8659 6479353 / 8666 6479370 / 8656 6479372 / 8649
---------	----------------	----------------	--

Totalt areal (m²) på området som søkes sikret: 40 785,8

Om området

Arealformål i plan

Hvilket arealformål har området i kommuneplanen? Landbruks-, natur- og friluftsfomål

Er området regulert? Nei

Lenke til plan:

https://img8.custompublish.com/getfile.php/5023431.2678.lma7ltwlatwmjn/Farsund_Lista_plankart_rev2022_archive.pdf?return=www.farsund.kommune.no

Beliggenhet og bruk

Områdebeliggenhet i forhold til hovedbrukergruppe: Dagsutfart- / ferieområde

Hvem kommer til å bruke området mest? Regional bruk

Nærmere begrunnelse for om området i hovedsak har eller vil få lokal eller regional bruk:

Området er fra gammelt av kjent som Hesvik (med en s), men er navngitt som Hessvika av Statens kartverk. Området benyttes i dag av både tilreisende fra andre kommuner og andre land, og av personer bosatt i Farsund kommune. Eierne av eiendommen har forsøkt å kartlegge hvor brukerne av området kommer fra, se vedlagt mulighetsstudie punkt 4. Selv om tallgrunnlaget er usikkert, mener vi det sannsynliggjør at over halvparten av brukerne av området er tilreisende fra andre kommuner eller andre land. Vi antar dette skyldes en kombinasjon av områdets særegenhet, herunder det krigshistoriske anlegget i området, og nærheten til andre kommuner: eiendommen ligger mindre enn 40 minutter kjøreavstand fra kommunesenter i tre andre kommuner, og Flekkefjord er nærmeste by sjøveien.

Statlig sikring av området vil potensielt kunne føre til ytterligere regional bruk.

Er det sikret rett til adkomst fram til området? Ja

Gi begrunnelse for dette:

Eiendommen grenser til statlig sikret friluftslivsområde Varnes (FS00002483).

Farsund kommune inngikk i 2021 en 25-års avtale med eier av gnr./bnr. 50/1 om parkering (cirka 20 parkeringsplasser) samt rasteplass med parkering for sykkel i tilknytning til kommunal vei, rundt 800 meter gangavstand fra eiendommen,

se vedlegg.

Eier av eiendommen har, etter dom i Lista jordskifterett i 2004, tinglyst rett til å bygge traktorvei inntil klasse 7 over gnr./bnr. 50/1.

Atkomstmuligheter til området

Kan området lett nås uten bil eller båt? Ja

- Til fots/sykkel fra boområde

Omtrentlig avstand (m) til nærmeste tettsted: 14000

Beskrivelse av atkomstmuligheter til området:

De fleste brukerne av området benytter bil. Disse kjører fylkesvei 4104, deretter kommunal vei (Viganveien), før de parkerer på parkeringsplass i tilknytning til den kommunale veien (på gnr. 50, bnr. 1). Fra parkeringsplassen går de ned Viganbakken og gjennom tunellen, til sammen rundt 800 meter.

Men det er også mulig å sykle til området, for eksempel fra Vanse tettsted (rundt 14 km), eller ved å sykle Vita Velo Vest-Lista.

En del av brukerne kommer til området via Kyststien, som kommer inn sørvest på eiendommen (fra statlig sikret friluftslivsområde Varnes).

Det er også mulig å komme til området med båt.

Sikring av området

Sikring av området

Hvorfor bør området sikres?

- Intensiv bruk
- Behov for tilrettelegging
- Annet: Arealet har en nøkkelfunksjon som del av Kyststien og adkomsten til Varnes fyr. Manglende sikring medfører risiko for privatisering av eiendommen, med de følger det kan få for friluftsliv i området.

Utdyping av hvorfor området bør sikres:

Området er svært populært, og har flere kvaliteter som gjør at vi ønsker å sikre det. Området er ettertraktet som et rent friluftslivsområde, men også som et område for de som er interessert i kulturminner, kulturhistorie og naturmangfold. Det ble i 2010 inngått stiaftale med tidligere eier av eiendommen, og turstiene passerer (med godt innsyn) mindre enn ti meter unna bygningene på eiendommen, og over tidligere dyrket mark. Uten avtalen vil allmennhetens bruk av turstiene overstige det grunneier må akseptere som følge av allemannsretten og friluftsløven.

Eiendommen grenser til statlig sikret friluftslivsområde Varnes (FS00002483), og ovennevnte stiaftale sikrer at allmennheten kan gå mellom dette friluftslivsområde og Varnes fort, og mellom Varnes fort og statlig sikret friluftslivsområde Varnes fyr (ukjent ID). Turstiene på eiendommen vil også være svært viktig dersom Kyststien i fremtiden skal kunne forlenges fra Nordvest-Lista og østover.

Dagens grunneiere kjøpte eiendommen i desember 2023 fordi de ønsker å selge til kommunen (uten fortjeneste), slik at allmennhetens tilgang til området kan sikres. Eierne har imidlertid opplyst at de ikke kan bli sittende med eiendommen, og at dersom det offentlige ikke kjøper eiendommen innen høsten 2025, vil de bli nødt til å legge den ut på det åpne marked. Manglende sikring av området medfører dermed høy risiko for privatisering av eiendommen, herunder risiko for at turstiene ikke vil kunne gå over eiendommen i fremtiden.

Området kan, ved ev. statlig sikring, i utgangspunktet benyttes som i dag uten tilrettelegging. Vi ser imidlertid at det er et stort potensial for tilrettelegging av området, blant annet tilrettelegging for bruk av bygningene til overnatting og dagsbesøk, forbedring av toalettfasiliteter, ytterligere tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse m.m. Det er også stort potensiale med tanke på synliggjøring og formidling av kulturminnene, kulturhistorien og naturmangfoldet i området, for eksempel at det settes opp informasjonstavler.

Området bør ses i sammenheng med statlig sikrede friluftslivsområder Varnes (FS00002483) og Varnes fyr (ukjent ID), og

det bør vurderes felles forvaltningsplan for områdene.

Området er, i likhet med statlig sikrede friluftslivsområder Varnes og Varnes fyr, vernet som landskapsvernområde (Listastrendene landskapsvernområde). Formålet med landskapsvernområdet er å bevare et egenartet natur- og kulturlandskap med spesielle strandtyper og geologiske, botaniske, zoologiske og kulturhistoriske kvaliteter av meget høy verneverdi. Vi kan ikke se at sikring av området til friluftsliv vil uthule dette formålet, og mener at riktig tilrettelegging sammen med synliggjøring og formidling av de mange kulturminnene, kulturhistorien og naturmangfoldet i området vil kunne bygge opp under formålet.

Det vises for øvrig til vedlagt mulighetsstudie.

Kort beskrivelse av områdets kvaliteter og bruksmuligheter som kan brukes som omtale av området i Naturbase:
Sørlandsk kystgård nordvest på Lista med våningshus, bryggerhus (uthus), løe og sjøbu, samt brønn og kjone, bebodd fra slutten av 1700-tallet til midten av 1970-tallet. Store deler av tysk kystfort - Varnes fort - ligger på eiendommen, herunder kommandobunker og 105 mm kanon (i kasematt).

Populært friluftslivsområde som er turmål for både tilreisende og lokalbefolkning, for brukere av Kyststien og Vita Velo, og for besøkende av Varnes fyr og Varnes fort.

Hva er området egnet til?

- Bading og strandbaserte aktiviteter i saltvann
- Båttut fart i saltvann
- Egnet for bevegelseshemmede
- Fiske i saltvann
- Kulturattraksjon
- Merket sti- og løypenett
- Tur - sommer
- Tur - vinter
- Turmål

Former for sikring

Avtale om kjøp av eiendom: Kjøp (staten kan medvirke med inntil 100 % av kostnadene)

Status

Status for sikringssaken

Sikring gjennomføres ved:

- Minnelig avtale

Beskriv hvordan området er tenkt sikret og hvor saken står nå:

Dagens grunneiere kjøpte eiendommen i desember 2023, med ønske om å føre den videre til allmenn bruk. De ønsker at eiendommen skal statlig sikres som friluftslivsområde, og tilbyr kommunen å kjøpe eiendommen for kr 5 182 000. Denne salgssummen bygger på det grunneierne betalte for eiendommen 21. desember 2023, renteutgifter (fratrasket skattefradrag) og driftskostnader til og med 1. september 2025.

Heftelser

Er det heftelser/rettigheter på eiendommen(e), f.eks. private rettigheter til båtfeste, brygge, vei eller lignende? Ja
Spesifiser hvilke heftelser:

Fyrvesenet har siden 20. januar 1934 hatt adkomstrett over eiendommen.

Kan heftelsene hindre bruken av eiendommen til friluftsmål? Nei

Eksisterende bygninger

Er det bygninger på eiendommen? Ja

Hva slags bygninger?

Det er fire trebygninger på eiendommen: våningshus (bruksareal 54 m²), bryggerhus (15 m²), løe (rundt 30 m²) og sjøbu

(10 m2). Alle bygningene er registrert i SEFRAK-registeret som oppført på 1800-tallet. Bygningene har vært bebodd frem til midten av 1970-tallet, og benyttet som fritidseiendom etter den tid.

Grunneierne opplyser at signaler fra Agder fylkeskommune er at våningshus og sjøbu kvalifiserer til støtte fra Statens kulturminnefond og fylkeskommunens ordning for tilskudd til istandsetting av verneverdige bygninger og anlegg.

Foruten ovennevnte er det en brønn, ei kjone samt deler av tysk kystfort, herunder kommandobunker og 105 mm kanon (i kasematt) på eiendommen.

Hva skal skje med bygningene?

Våningshus og bryggerhus tilrettelegges for overnatting. Løe tilrettelegges for bruk av både overnattende gjester og dagsbesøkende. Sjøbu brukes til lagring av utstyr, ev. tilrettelegges for overnatting. Felles for alle bygningene er at det bør legges til rette for synliggjøring og formidling av kulturminnene og kulturhistorien i området.

Grunneierne har vært i kontakt med Den Norske Turistforening og Lister friluftsråd, og de har begge signalisert at de er positive til å bidra til renovering og drift av bygningene.

Det vises for øvrig til vedlagt mulighetsstudie.

Forvaltningsansvar

Forvaltningsansvar

Søker bekrefter å ta på seg det framtidige drifts- og tilsynsansvaret for området: Ja

Hvilken etat/organ vil få forvaltningsansvaret? Farsund kommune

Kostnader

Kostnadsoverslag sikring	Beløp
Pris pr m ²	0
Kostnader:	
Grunnpris (antall m ² x kr pr m ²)	5 182 000
Kart- og delingsforretning	0
Tinglysingsgebyr inkl. dokumentavgift	130 500
Total kostnad sikring	5 312 500
Søknadsbeløp sikring	5 312 500

Kostnadsoverslag grunnleggende istandsetting	Beløp
Total kostnad grunnleggende istandsetting	0
Søknadsbeløp grunnleggende istandsetting	0

Naturmangfold

Beskriv kort vurderingene som er gjort av miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, når dere har planlagt sikring av området og ev. fysiske tiltak.:

Det følger av Artsdatabanken at det er observert sitkagran og hinnebregne på eiendommen, samt lomvi på Vikholmen (nord for fastlandet).

I følge mulighetsstudiet gjenstår det ca. 50 mindre sitkagraner på eiendommen etter hogst av 50 storvokste trær vinteren 2021.

Hinnebregnen er observert på et område som ikke er tilgjengelig for de som benytter eiendommen. Det samme gjelder området hvor lomvi er observert.

Det vurderes derfor at verken fortsatt bruk eller utvidet bruk av eiendommen til friluftslivsformål, vil påvirke naturmangfoldet i området.

Gjennomføring og tilrettelegging

Forventet tidspunkt for gjennomføring

Når forventes saken gjennomført? 31.08.2025

Hvis det søkes og tildeles støtte til grunnleggende istandsetting- når kan disse tiltakene være gjennomført?

Bruk og tilrettelegging av området

Beskriv hvordan området er tenkt brukt og eventuelt tilrettelagt videre:

Området kan i utgangspunktet benyttes som i dag uten tilrettelegging. Det planlegges imidlertid for videre tilrettelegging av bygningene til overnatting og dagsbesøk, forbedring av toalettfasiliteter, samt ytterligere tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse m.m. Videre bør det settes opp informasjonstavler som synliggjør og formidler kulturminnene, kulturhistorien og naturmangfoldet i området.

Området bør ses i sammenheng med statlig sikrede friluftslivsområder Varnes (FS00002483) og Varnes fyr (ukjent ID), og det bør vurderes utarbeidelse av felles forvaltningsplan for områdene.

Vedlegg

- 📎 Kart over gnr. 50, bnr. 5 i Farsund kommune.png (Annet)
- 📎 Oversiktskart - parkeringsplasser.png (Annet)
- 📎 Servituttavtale - gnr. 50, bnr. 1 i Farsund kommune.pdf (Avtale)
- 📎 Avtale om bruk og merking av tursti - gnr. 50, bnr. 5 i Farsund kommune.pdf (Avtale)
- 📎 Kommunedelplan Farsund-Lista 2018-2028 - plankart og -bestemmelser.pdf (Plankart)
- 📎 Kommuneplanens samfunnsdel 2018-30.pdf (Annet)
- 📎 Plan for friluftslivets ferdselsårer 2023-2028.pdf (Annet)
- 📎 Kulturminneplan for Farsund kommune.pdf (Annet)
- 📎 Mulighetsstudie - Hesvika friluftslivsområde.pdf (Utvidet rapport)
- 📎 Tilbud fra grunneierne av Hesvik.msg (Annet)

 Bjarte Andreas Kvalheim for FARSUND KOMMUNE

Levert 15.01.2025

